

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat ALBAYRAK tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yapılan bir açılıшта, Türkiye'nin bor madeni gibi stratejik önemdeki 'trona' madenine de sahip olduğunu vurgulamıştır. Trona cevheri, tabiatıta doğal olarak bulunan soda minerallerinden en yaygın olanıdır.

1979 yılında Beypazarı'nda MTA'nın yaptığı kömür arama sondajları sırasında bulunan Beypazarı trona rezervi (tabii soda külü) (yaklaşık 250 milyon ton), ve ilave olarak 2007 yılında yine Ankara'nın Kazan ve Sincan ilçelerinde tespit edilen (yaklaşık 650 milyon ton) rezervleriyle birlikte yaklaşık 900 milyon tonluk işlenebilir trona rezervi ile Türkiye, ABD-Wyoming'deki rezervlerden sonra dünyanın ikinci büyük rezervi olarak kabul edilmektedir.

Trona cevherinden elde edilen nihai ürün "Ağır Soda Külü"nü kullanıldığı ana sanayi kolu cam sanayidir. Soda külü cam karışımında silisten sonra gelen ikinci ana hammaddedir. Soda tüketiminde ikinci sırada kimya sanayi gelmekte, deterjan, kağıt, alüminyum üretimi gibi birçok sektörde de kullanılmaktadır. Çıkan ürünün yüzde 90'ı ise yurtdışına ihraç edilmektedir. Bu sebeple ekonomik açıdan büyük önem sağlamaktadır.

Bakanlığımızın internet sitesinde de yer alan bilgiye göre, trona madeni bor madeni ile kıyaslandığında miktar olarak çok daha fazladır ve Avrupa'da mevcut değildir.

Bugün dünyadaki işlenebilir trona rezervlerinin yaklaşık 45 milyar ton civarında olduğu tahmin edilmekte ve bu rezervin yaklaşık 38 milyar tonluk kısmının Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunduğu söylenmektedir. Dünya soda külü pazarının büyüklüğü günümüz itibari ile yaklaşık 35 milyon tonluk üretim ile yaklaşık 3,5 milyar dolar olup bu pazarın yüzde 70'ini sentetik olarak üretilen soda külü, yüzde 30'unu da tronadan üretilen doğal soda külü oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Ülkemiz trona rezervi açısından dünyada ikinci ülke konumundayken, bu cevherin işletmesi neden tek bir şirket tarafından yürütülmektedir?
- 2) Ülke ekonomisine ciddi katkı sağlayacağı rakamlarla açıkça görülen bu cevherin daha efektif değerlendirilmesi hususunda bundan sonrası için Bakanlığımızın yapacağı çalışmalar nelerdir? Bu konuda bir proje üretilmiş midir?
- 3) Ankara'daki Kazan ve Sincan ilçelerinde bulunan rezervler ne zaman işletilmeye başlanacaktır?